

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

10 aprilie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Diaconu Iurie,

Judecători – Guzun Ion și Catan Liliana,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 07 noiembrie 2018, în propria cauză penală de către inculpatul

***Balan Sergiu Xxxxx**, născut la xxxxx,
originar și domiciliat în mun. Xxxx, str. Xxxxx.*

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 03.02.2017 – 17.04.2017;
2. instanța de apel: 20.11.2017 – 07.11.2018;
3. instanța de recurs: 11.02.2019 – 10.04.2019.

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Central din 17.04.2018, Balan Sergiu a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. art. 201¹ alin. (1) lit. a), 320¹ Cod penal și în baza acestor legi i s-a stabilit pedeapsa, după cum urmează:

- în baza art. 201¹ alin. (1) lit. a) CP - 100 ore muncă neremunerată în folosul comunității;
- în baza art. 320¹ CP - 110 ore muncă neremunerată în folosul comunității.

În baza art. 84 alin. (1) CP, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită definitiv pedeapsa de 120 ore muncă neremunerată în folosul comunității.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, inculpatul Balan Sergiu acționând cu intenție, fiind în stare de ebrietate alcoolică, aflându-se la domiciliul comun cu concubina sa Șuliga Irina, situat pe str. Xxxxx, mun. Xxxxx, astfel fiind membrii unei familii, la 08.11.2017, aproximativ la ora 21:00, manifestând o vădită lipsă de stimă și respect față de concubina sa, profitând de faptul că respectiva este neputincioasă față de el atât din punct de vedere fizic, cât și psihologic, a numit-o cu cuvinte indecente, înjosindu-i demnitatea și

pricinuindu-i suferințe psihice, ulterior în procesul conflictului i-a aplicat ultimei câteva lovituri cu un picior de la scaun din lemn peste tot corpul, cauzându-i potrivit raportului de expertiză medico-legală judiciară nr. 403-D din 22.11.2017 vătămări corporale ușoare, cât și suferințe psihice și prejudiciu moral.

Tot el, știind cu certitudine despre faptul că, la 17.11.2017, de Judecătoria mun. Bălți a fost recunoscut ca agresor, fiind adoptată în acest sens ordonanță de protecție a cetățenilor Șuliga Irina și minora Xxxxx Xxxxx, în calitate de victime ale violenței în familie, pe un termen de 90 de zile/adică până la 17.02.2017/, cu stabilirea următoarelor măsuri de protecție: obligarea lui Balan Serghei de a sta departe de locuința victimelor din mun. Xxxxx, str. Xxxxx și de a nu se apropia de acest domiciliu mai aproape de 200 metri; interzicerea lui Balan Serghei de a se apropia de victime la o distanță mai mică de 50 metri etc, intenționat, la data de 19.11.2017, în jurul orei 18.00, ignorând prevederile ordonanței enunțate, fiind în stare de ebrietate alcoolică a venit la domiciliul victimelor Șuliga Irina și minora Xxxxx Xxxxx, situat pe str. Xxxxx, mun. Xxxxx, unde a iscat cu concubina sa Șuliga Irina conflict, numind-o cu cuvinte indecente, refuzând de a părăsi locuința la insistența acesteia, unde a și rămas în continuare până la venirea colaboratorului de poliție, încălcând astfel măsuri de protecție stabilite prin actul judecătoresc de dispoziție.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către acuzatorul de stat, prin care a solicitat casarea parțială a sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează: Balan Sergiu să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 320¹ CP, și să-i fie stabiliți în baza acestei legi, prin prisma art. 364¹ alin. (8) CPP, pedeapsa sub formă de 1 an închisoare; - să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (1) lit. a) CP, cu stabilirea în baza acestei legi, prin prisma alin. (8) art. 364¹ CPP, a pedepsei sub formă de 1 an închisoare. Conform art. 84 alin. (1) CP, a-i numi inculpatului Balan Sergiu pedeapsa definitivă sub formă de 2 ani închisoare cu executare în penitenciar de tip semiînchis. A solicitat încasarea în beneficiul statului de la inculpatul Balan Sergiu a cheltuielilor judiciare în sumă de 804 lei, în rest sentința să fie menținută fără modificări.

3.1. În motivarea apelului a invocat, că în cadrul procesului de judecare a cauzei procurorul a prezentat instanței sentințele de condamnare a lui Balan Sergiu în repetate rânduri pentru violență în familie. Astfel, a rezultat că Balan Sergiu este predispus de a comite acte de violență în familie, deși anterior a fost condamnat anume pentru comiterea crimelor analogice, ispășind pedeapsa închisorii. Din aceste considerente, condamnatul Balan Sergiu urmează a fi izolat de la victima violenței în familie, iar unica pedeapsă care

este în stare să asigure executarea efectivă a sentinței și corectarea condamnatului este doar pedeapsa închisorii. Prin urmare, în cadrul dezbaterilor judiciare procurorul s-a pronunțat în mod greșit pentru numirea pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității.

A indicat, că în materialele cauzei penale s-au constatat cheltuieli de judecată în sumă de 804 lei, aceste cheltuieli fiind suportate la efectuarea expertizei judiciare științifice întru determinarea gradului de gravitate și a caracterului vătămărilor integrității corporale, aduse victimei. Conform art. 227-229 CPP, cheltuielile de judecată cuprind sumele cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală, iar plata acestora sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului (art. 229 alin. (1) pct. 2) CPP). Astfel, legea permite ca cheltuielile judiciare să fie suportate de condamnați, însă instanța de judecată a respins solicitarea procurorului despre încasarea acestora, trecându-le în sarcina statului.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 07 noiembrie 2018, a fost admis apelul declarat de către procuror, sentința casată parțial în latura pedepsei, cu pronunțarea unei hotărâri noi potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Lui Balan Sergiu recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. art. 201¹ alin. (1) lit. a) și 320¹ Cod penal, în baza acestor legi i s-a stabilit pedeapsa, după cum urmează:

- în baza art. 201¹ alin. (1) lit. a) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală - 1 (un) an închisoare;

- în baza art. 320¹ Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală -1 (un) an închisoare;

În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i s-a stabilit definitiv pedeapsa de 1 (un) an 6 (șase) luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În latura încasării cheltuielilor judiciare cerințele procurorului au fost respinse.

4.1. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a menționat că, temeinicia sentinței a fost verificată reieșind din argumentele aduse de către autorul apelului în raport cu materialul probant acumulat și cu cadrul legal existent. În așa mod, instanța de apel a ajuns la concluzia că apelul declarat urmează a fi admis, cu casarea parțială a sentinței instanței de fond, în latura aplicării pedepsei penale în privința inculpatului Balan Sergiu, din următoarele considerente:

Instanța de apel a considerat, că aplicând pedeapsa lui Balan Sergiu pentru

infracțiunile comise, instanța de fond n-a dat destulă eficiență prevederilor art. 61 și 75 Cod penal și neîntemeiat a aplicat în privința acestuia pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității.

Instanța de fond la stabilirea pedepsei nu a luat în considerație gravitatea și urmările prejudiciabile ale infracțiunilor comise de Balan Sergiu. Astfel, instanța n-a ținut cont de faptul că inculpatul Balan Sergiu a comis două infracțiuni legate de violența în familie, ambele în privința părții vătămate Șuliga Irina. Urmează a fi luat în considerație și faptul, că instanța de fond fără a stabili circumstanțe atenuante în privința inculpatului Balan Sergiu, i-a aplicat pentru ambele infracțiuni cea mai blândă categorie de pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității.

Un aspect important îl constituie persoana inculpatului, care interesează sub raportul pericolozității sociale decurgând, în primul rând din fapta și din împrejurările în care aceasta a fost comisă, iar în al doilea rând din comportamentul său după comiterea infracțiunii. Instanța de apel a considerat că, urmează să fie efectuată o analiză completă și minuțioasă a personalității infractorului, care anterior a fost condamnat prin sentința Judecătorei Bălți din 27.07.2015 în baza art. 201¹ alin. (1) CP la 120 ore muncă neremunerată în folosul comunității, prin sentința Judecătorei Bălți din 26.02.2013 în baza art. 201¹ alin. (2) lit. b) CP, prin aplicarea art. art. 85, 87 alin. (1) CP, la 2 ani 7 luni închisoare în penitenciar de tip închis, prin sentința Judecătorei Bălți din 27.10.2011 în baza art. 201¹ alin. (2) CP la 180 ore muncă neremunerată în folosul comunității, infracțiuni care la fel au fost comise în privința părții vătămate Șuliga Irina, însă nu a făcut concluziile de rigoare, nu a pășit pe calea corijării, săvârșind din nou cu intenție două infracțiuni în privința aceleiași persoane, din circumstanțele date decurgând cu certitudine pericolul social pe care îl prezintă inculpatul față de Șuliga Irina.

În prezenta cauză, instanța de apel a găsit întemeiate motivele apelului declarat de procuror și a constatat că, corijarea inculpatului Balan Sergiu este posibilă doar fiind izolat de societate, stabilindu-i o pedeapsă sub formă de închisoare, pedeapsă ce va corecta vinovatul și va asigura scopurile pedepsei. Această concluzie este dictată de pericolul social al faptelor comise, de circumstanțele cauzei, precum și personalitatea inculpatului, care anterior a fost condamnat de trei ori pentru infracțiuni analogice, inclusiv la pedepse neprivative de libertate.

Totodată, instanța de apel a ajuns la concluzia de respingere a cererii procurorului privind încasarea de la inculpat a cheltuielilor judiciare în sumă de 804 lei pentru efectuarea expertizelor medico-legale.

Instanța de apel a statuat, că cheltuielile suportate pentru efectuarea rapoartelor de expertiză nu pot fi încasate de la inculpatul Balan Sergiu, deoarece sunt cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, cheltuieli ce sunt trecute în contul statului.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către inculpatul Balan S., prin care solicită casarea deciziei instanței de apel, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri prin care să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă.

6. La recursul ordinar declarat de inculpat, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1^a) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul, prin care a manifestat dezacordul cu recursul declarat, indicând că pedeapsa numită inculpatului este una echitabilă pentru infracțiunea săvârșită.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității recursului declarat din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

În speță se reține, că recurentul în cererea de recurs își manifestă dezacordul cu individualizarea pedepsei stabilite, critici ce cad sub incidența temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, în sensul că „s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale”.

Analizând temeiul dat în raport cu motivele invocate în recurs, Colegiul penal constată că acesta nu și-a găsit confirmarea la examinarea recursului declarat.

Totodată, Colegiul reține că autorul recursului este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor sale și critică hotărârea numai referitor la pedeapsa aplicată de instanța de apel.

Motivul recurentului, precum că instanța incorect a individualizat pedeapsa și greșit i-a stabilit pedeapsa închisorii, care este prea aspră, Colegiul penal î-l consideră neîntemeiat.

La acest capitol Colegiul remarcă că, potrivit art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor, având drept scop restabilirea echității sociale și corectarea condamnatului.

La fel, pedeapsa are drept scop și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea inculpatului, cât și a altor persoane. Ca măsură de constrângere, pedeapsa are pe lângă scopul său represiv și o finalitate de exemplaritate, în ce privește comportamentul făptuitorului. Pe de altă parte, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizată în așa fel, încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare. Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de lege.

Colegiul penal reține că, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată. Totodată, conform art.75 alin.(1) Cod penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei instanța de judecată are obligația să țină cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Instanța de apel la stabilirea pedepsei inculpatului a ținut seama pe deplin de principiile de aplicare a pedepsei, prevăzute de art. 61 Cod penal, de criteriile generale de individualizare a ei, stipulate în art. 75 Cod penal, de toate circumstanțele cauzei, care atenuază ori agravează răspunderea, de persoana inculpatului, care a recunoscut vina, s-a căit sincer în cele comise, a solicitat examinarea cauzei pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, că anterior a mai fost sancționat pentru violență în familie, și din nou a săvârșit infracțiunea de violență în familie, precum și de influența pedepsei aplicate asupra corectării lui, aplicându-i o pedeapsă echitabilă, în limita sancțiunii normei penale în baza căreia a fost declarat vinovat, corect considerând că acesta poate fi corijat și reeducat doar prin izolarea lui de societate.

Totodată, faptul recunoașterii vinovăției și căinței sincere în cele comise, instanța de apel le-a apreciat ca fiind insuficiente pentru aplicarea inculpatului a unei pedepse mai

blânde, or acesta, prin natura faptelor infracționale comise a atentat la relațiile sociale cu privire la solidaritatea familială, infracțiunea fiind comisă cu bună-știință și asupra unui minor.

Complementar, la numirea pedepsei inculpatului, instanța de apel a ținut cont inclusiv și de prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală, acesta beneficiind de o reducere cu o treime din limita de pedeapsă prevăzută de lege, adică din maximumul și din minimumul prevăzut de sancțiunea normei penale în baza căreia a fost condamnat.

În concluzie, Colegiul penal reține că, la stabilirea pedepsei lui Balan S., s-a dat deplină eficiență împrejurărilor cauzei, numindu-i acestuia o pedeapsă în limitele prevăzute de sancțiunea normei penale în baza căreia a fost condamnat, fiind respectate și prevederile referitor la stabilirea pedepsei în cazul când persoana vinovată a solicitat examinarea cauzei pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, potrivit art. 364¹ Cod de procedură penală, astfel, pedeapsa aplicată inculpatului este individualizată conform prevederilor legale.

Colegiul penal constată că decizia instanței de apel este bine argumentată, motivată și în corespundere cu prevederile art. 394 Cod de procedură penală.

În acest context, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității recursului ordinar declarat de inculpatul Balan S., fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 07 noiembrie 2018, în propria cauză penală de către inculpatul **Balan Sergiu Xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **08 mai 2019**.

Președinte:

Diaconu Iurie

Judecători:

Guzun Ion

Catan Liliana